

Številka: 007-9/2023/1
Datum: 8. 5. 2023

Ministrstvo za zdravje
Štefanova ulica 5

1000 Ljubljana
gp.mz@gov.si

ZADEVA: PRIPOMBE K STROKOVNIM IZHODIŠČEM ZA PRENOVO SISTEMA NMP

Zveza: dopis št. 165-47/2022/52, z dne 18. 4. 2023

Spoštovani,

Združenje občin Slovenije (v nadaljevanju: ZOS) vam, skladno z dopisom št. 165-47/2022/52, z dne 18. 4. 2023, v nadaljevanju podaja pripombe k Strokovnim izhodiščem za prenovo sistema NMP, katera so bila obravnavana na strokovnem odboru ZOS, ki pokriva tudi področje zdravstva.

V Strokovnih izhodiščih je zapisano, da je temeljni cilj reorganizacije NMP (dežurne službe) ta, da se zdravnikom družinske medicine omogoči opravljanje dela v skladu z njihovimi kompetencami in le na enem delovišču hkrati. Ločitev NMP od dežurne službe in hkratnega delovanja družinskega zdravnika na več deloviščih je nujno potrebna, saj trenutna združitvev le-tega zmanjšuje kvaliteto obravnave pacientov in povečuje njihovo nezadovoljstvo.

Pozivamo, da se v prvi vrsti zagotovi, da se dostop do NMP za državljane nikakor ne sme poslabšati. ZOS jasno nasprotuje ukinjanju sistema NMP, ki je v Sloveniji dobro delujoč. Strinjamo se, da je ponekod potreben izboljšav in prav je, da se te izvedejo, kjer pa sistem dela dobro, pa menimo, da ga ni potrebno spreminjat. Kakršnemukoli nižanju standardov ne nasprotujejo je občine kot organi, temveč tudi občani, ki so se v mnogih občinah povezali in zbirali podpise proti ukinjanju NMP.

Vsi se zavedamo pomankanja zdravnikov na primarnem nivoju – dežurnih zdravnikov, pediatrov in urgentnih zdravnikov v UC in bodočih SUC-ih. Občine in zdravstveni domovi imajo nedvomno predloge rešitev, vendar jim je treba prisluhnit in te nato v največji možni meri tudi upoštevati. Eden od predlogov, ki smo ga prejeli je ta, da se ohranita VUZ in dežurna ambulanta vsak dan v tednu od 7. do 20. ure, saj je takrat frekvenca pacientov najvišja. Uvede naj se NRV 24 ur na dan. Takšna organizacija dela bi bila v dobrobit pacientov, saj si ne tako občine kot zdravstveni domovi ne znajo predstavljati, da v soboto, nedeljo in med prazniki ne bi bilo

zdravnika prisotnega v zdravstvenem domu. S tem pa bi bili tudi družinski zdravniki vsaj delno razbremenjeni.

Prav tako pa ne gre iti mimo dejstva, da so občine vložile in še vlagajo veliko sredstev v investicije in nakup opreme, reševalnih vozil – vse z namenom zagotavljanja dostopnosti in kakovosti zdravstvenih storitev, tudi NMP. Z morebitnim ukinjanjem slednje pa se lahko zgodi, da bodo prostori zdravstvenih domov prazni.

Poudarjamo, da v primeru prenove sistema NMP potrebujejo zdravstveni domovi natančna navodila, smernice, ureditev vsake podrobnosti in natančno uskladitev z ZZZS.

Organizacija DS na primarni ravni je v pristojnosti lokalnih skupnosti in ni neposredni del sistema NMP. Tu se postavlja vprašanje financiranja DS, ki je bilo do sedaj pokrito v sklopu NMP. Iz dokumenta ni razbrati ali bo sedaj to pokrito s programom ZZZS v sklopu splošnih ambulant ali pa bo breme morala prevzeti občina.

V Strokovnih izhodiščih se predvideva, da bo sistem NHO v pristojnosti lokalnih skupnosti, kar pomeni tudi financiranje iz občinskih proračunov. S tem se ne strinjamo, saj menimo, da mora sistem NHO ostati v domeni države, kar pomeni tudi, da je vir financiranja državni proračun. Gre za preveč občutljivo in pomembno vprašanje, ki se ga ne sme prepustiti v odločanje občinam, zato menimo, da mora ostati del zdravstvenega sistema.

Strategija predvideva vzpostavitev 10 satelitskih urgentnih centrov. Menimo, da to število ni odraz dejanskih potreb terena in zato je tudi dokument tem delu, ki določa organizacijo SUC preohlapen in premalo konkreten. Treba je določiti jasne in nedvoumne kriterije, na podlagi katerih se bodo vzpostavljali SUC in resnično upoštevati vse specifične posameznih območij. Občine so se vsekakor pripravljene povezovati med sabo, o tem ni nobenega dvoma, saj gre za dobrobit občanov, vendar bi bilo prav, da jim pri tem prisluhnejo tudi pripravljavci tako strokovnih izhodišč kot tudi pripravljavci predpisov.

V Strokovnih izhodiščih je navedeno, da se MPS naj se ne bi izvajala hkrati s službo NMP. Ta se trenutno izvaja hkrati s službo NMP, čeprav v delo NMP ne spada. Razumeti je, da bi se ta med tednom še vedno lahko izvajala v sklopu DS. Opozarjamo, da bi bila ob ukinitvi le te ponoči in med vikendi, potrebna reorganizacija MPS, ki pa je za sedaj še vedno v pristojnosti lokalnih skupnosti, čeprav je financiranje z Zakonom o finančni razbremenitvi občin preneseno iz občin na državo. Sicer je želja urediti MPS kot mrežo regijskih mrliških preglednikov, dosegljivih 24/7, vendar je tudi tu še veliko nejasnosti.

Področje NMP je resnično pomembno, zato menimo, da bi bilo prav, da se v pogovore vključi predstavnike združenj občin. Nenazadnje gre za dobrobit

državljanov, kateri se v primeru kakršnih koli težav najprej obrnejo na občine, kjer prebivajo oz. direktno na župane.

Naj za konec dodamo, da so v strokovnih izhodiščih tudi dobri predlogi in usmeritve - predvsem o enotni metodologiji v celotni državi, samostojni službi za vodenje na državnem nivoju – ki pa jih je treba ustrezno nasloviti in zato je dialog z občinami še toliko bolj nujen.

V pričakovanju odgovora vas lepo pozdravljamo.

Robert SMRDELJ
Predsednik Združenja občin Slovenije

Pripravila:
Mateja Krvina
Strokovna sodelavka